

- 3) көліктегі шығарындылар деңгейін 2030 жылға қарай 35 млн тоннаға, 2040 жылға қарай 34,5 млн тоннаға, 2050 жылға қарай 17,2 млн тоннаға және 2060 жылға қарай 0 млн тоннаға дейін жеткізу;
- 4) ғимараттардағы шығарындылар деңгейін 2030 жылға қарай 28,3 млн тоннаға, 2040 жылға қарай 23,2 млн тоннаға, 2050 жылға қарай 3,3 млн тоннаға және 2060 жылға қарай 0 млн тоннаға дейін жеткізу;
- 5) ұшпа эмиссиялар деңгейін (көмір өндіруді және мұнай-газ саласын қоса алғанда) 2030 жылға қарай 39,5 млн тоннаға, 2040 жылға қарай 36,2 млн тоннаға, 2050 жылға қарай 19,4 млн тоннаға және 2060 жылға қарай 2,4 млн тоннаға дейін жеткізу;
- 6) өнеркәсіптегі шығарындылар көлемін 2030 жылға қарай 60,4 млн тоннаға, 2040 жылға қарай 61 млн тоннаға, 2050 жылға қарай 61,8 млн тоннаға және 2060 жылға қарай 33 млн тоннаға дейін жеткізу;
- 7) ауыл және орман шаруашылығындағы, жер пайдаланудағы шығарындылар мен сіңіру деңгейін 2030 жылға қарай 28,8 млн тоннаға, 2040 жылға қарай 20,8 млн тоннаға, 2050 жылға қарай 1,6 млн тоннаға және 2060 жылға қарай минус 7,4 млн тоннаға дейін жеткізу;
- 8) қалдықтар секторындағы шығарындылар деңгейін 2030 жылға қарай 6 млн тоннаға, 2040 жылға қарай 4,5 млн тоннаға, 2050 жылға қарай 3,9 млн тоннаға және 2060 жылға қарай 3,4 млн тоннаға дейін жеткізу;
- 9) КҰС технологияларын қолдана отырып көміртегін 2060 жылға қарай 37,1 млн тонна СО-эквивалент көлемінде ұстауға қол жеткізу;
- 10) Неғұрлым тиімді су үнемдеу аспаптары мен жабдықтарын пайдалануға көшу есебінен сарқынды сулардың көлемін 2030 жылға қарай 5%-ға, 2040 жылға қарай 7%-ға, 2050 жылға қарай 10%-ға және 2060 жылға қарай 15%-ға қысқарту;
- 11) су қаупін (су тасқыны мен су тапшылығын) мониторингтеу, модельдеу және болжаудың цифрлық жүйелерімен жарақтандырылған Қазақстан Республикасы су шаруашылығы объектілерінің (су қоймалары, гидротехникалық тораптар, арналар мен гидрологиялық бекеттер) үлесін 2030 – 40%-ға, 2040 жылға қарай – 60%-ға, 2050 жылға қарай – 80%-ға, 2060 жылға қарай – 100%-ға ұлғайту;
- 12) климаттың өзгеруіне бейімделуді арттыратын технологиялар мен практикаларды қолдана отырып басқарылатын ауыл шаруашылығы жерлері (егістік және жайылымдар) алаңының үлесін 2030 жылға қарай 15%-ға, 2040 жылға қарай 30%-ға, 2050 жылға қарай 40%-ға және 2060 жылға қарай 50%-ға дейін ұлғайту;
- 13) табиғат қорғау ұйымдары мен орман шаруашылығы мекемелерін материалдық-техникалық жарақтандыруды нормаға сай 2030 жылға қарай 85%-ға дейін, 2040 жылға қарай 90%-ға дейін, 2050 жылға қарай 95%-ға және 2060 жылға қарай 100%-ға дейін жеткізу;
- 14) Халықты климаттық және гидрометеорологиялық қауіптер туралы ерте ескерту жүйелерімен (сиреналар, дауыс зорайтқыш байланыс жүйелері) қамту деңгейін 2030 жылға қарай 100 000 тұрғынға шаққанда 40 000 адамға, 2040 жылға қарай 50 000 адамға, 2050 жылға қарай 60 000 адамға және 2060 жылға қарай 90 000 адамға дейін жеткізу;
- 15) орманмен көмкерілген аумақтардың алаңын 2030 жылға қарай 14,48 млн гектарға дейін, 2040 жылға қарай 15,1 млн гектарға дейін, 2050 жылға қарай 15,5 млн гектарға дейін, 2060 жылға қарай 15,9 млн гектарға дейін ұлғайту;
- 16) ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың бірыңғай экологиялық желісін және репрезентативтік жүйесін 2030 жылға қарай 33,2 млн гектарға дейін, 2040 жылға қарай 33,7 млн гектарға дейін, 2050 жылға қарай 34,2 млн гектарға дейін, 2060 жылға қарай 34,7 млн гектарға дейін кеңейту.

"Электр энергиясы мен жылу энергиясын өндіру" бағыты

Тиісті іс-шаралар жоспарларын әзірлей отырып қажетті инвестицияларды, басымдықтар						
---	--	--	--	--	--	--

1	ын ескеріп, көмір қуаттарының жабдықтарын пайдаланудан кезең-кезеңім ен шығару немесе ауыстыру мүмкіндігін талдау	Қазақстан Республикасы ның Үкіметіне есеп	2028 жыл	ЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
2	Көмір қуаттарының техникалық жай-күйін, оларды пайдаланудың экономикалы қ тиімділігін, оларды баламалы көздермен алмастыру мүмкіндігін бағалау үшін олардың ағымдағы жай-күйін талдау	Қазақстан Республикасы ның Үкіметіне есеп	2027 жыл	ЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
3	Электр энергиясын бірлесіп өндіру мен жылу энергиясын өндіру үшін гидрогеотерм алдық ресурстарды игеру жоспарын әзірлеу	Қазақстан Республикасы ның Үкіметіне есеп	2028-2030 жылдар	ЭМ, СРИМ, Геология комитеті, ӨҚМ, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
4	Энергия үнемдеу іс-шараларын ынталандыруға және жылумен жабдықтау саласындағы шығындарды азайтуға бағытталған	Қазақстан Республикасы ның Үкіметіне ақпарат	2028 жыл	ӨҚМ	талап етілмейді	

	ұсыныстарды әзірлеу					т а л а п етілмейді
5	"Smart Turmys" шеңберінде өнеркәсіп арасында да, х а л ы қ арасында да энергия тұтынуды басқарудың зияткерлік жүйелерін, энергия үнемдеу технологияла рын енгізу	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне ақпарат	2027-2060 жылдар	ӨҚМ, ЭМ	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
6	Көміртегі бейтараптығы на қол жеткізу стратегиясы мақсаттарына қ о л жеткізудегі үлесті үйлестіру функциялары бар сутегі энергетикасы жөніндегі ведомствоара лық үйлестіру кеңесін құру	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне ақпарат	2026-2027 жылдар	ЭМ, ЭТРМ, ӨҚМ, ҰЭМ	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
7	Сутегі энергетикасы саласындағы реттеуді жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне есеп	2027-2028 жылдар	ЭМ, ӨҚМ, ЭТРМ	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
8	Қазақстан Республикасы ндағы төмен көміртекті сутегінің әлеуетті өндірушілері мен өнім берушілерінің ішкі нарығын талдау және	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне есеп, ӨҚМ ресми	2026-2027 жылдар	ӨҚМ, ЭМ	т а л а п етілмейді	

	сутегі саласындағы әлеуетті инвестициялық жобалардың тізілімін қалыптастыру	сайтындағы тізілім туралы ақпарат				талап етілмейді
9	Төмен көміртекті сутегін және оның туындыларын (жасыл аммиак, метанол, "жасыл болат") қолдана отырып, металлургия, химия, цемент өнеркәсібі, ауыл шаруашылығы, көлік секторы кәсіпорындарының көміртексіздендіру жөніндегі жол карталарын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2027-2028 жылдар	ӨҚМ, ЭМ, КМ	талап етілмейді	талап етілмейді
10	Басым сегменттерді айқындаумен және инвестициялық қажеттіліктерді бағалай отырып, сутегі мен ол үшін шикізат өндіруден (жаңартылатын электр энергиясын қоса алғанда) оның түпкілікті пайдаланылуына дейінгі кезеңдерді	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2028-2029 жылдар	ӨҚМ, ЭМ	талап етілмейді	

	камтитын құнын қалыптастырудың сутегі тізбегі жабдықтары мен компоненттерін өндіруді оқшаулау әлеуетіне бағалау жүргізу					талап етілмейді
11	Экономиканың өнеркәсіптік, ауыл шаруашылығы, көлік және энергетика секторларында төмен көміртекті сутегін пайдалану жөніндегі пилоттық жобаларды іске асыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2028-2030 жылдар	ӨҚМ, ЭМ, КМ	талап етілмейді	талап етілмейді
12	Қажетті құзыреттердің, оқу модульдерінің және оқыған мамандар саны бойынша нысаналы көрсеткіштердің тізбесін айқындай отырып, сутегі саласының мамандарын даярлау және біліктілігін арттыру бағдарламасын әзірлеу және іске асыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2030-2035 жылдар	ЭМ, ӨҚМ, ҒЖБМ, Еңбекмині	талап етілмейді	талап етілмейді
	Бұқаралық ақпарат					

13	құралдарында жариялау, интернет-ресурстарда материалдарды орналастыру, сондай-ақ ақпараттық-түсіндіру іс-шараларын жүргізу арқылы төмен көміртекті сутегі туралы хабардарлықты арттыру бойынша ақпараттық науқандар өткізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2030 жылдар	ЭМ, ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
14	Сутегі технологиялар ысаласындағы ғылыми зерттеулер мен тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2030 жылдар	ҒЖБМ, ЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
"Пайдалы қазбаларды өндіру" бағыты						
15	Көмірді баламалы пайдалану бойынша ұзақ мерзімді пайымды әзірлеу және көмірді пайдаланудың баламалы түрлерін қолдау үшін нормативтік құжаттар мен регламенттерді дайындау	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2027 жыл	ӨҚМ	талап етілмейді	талап етілмейді
	Көмір өндіру процесінің барлық учаскелерінде көмірдің					

16	жануы мен эндогендік өрттің пайда болуының себептері туралы жылдық есепті енгізу	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне ақпарат	2027 жылдан бастап жыл сайын	ӨҚМ	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
17	Мұнай-газ секторын көміртексiзде ндiру жөнiндегi кешендi жоспарды әзiрлеу	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне ақпарат	2028 жыл	ЭТРМ, ЭМ	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
"Көлік" бағыты						
18	Автомобиль электр қуаттау станциялары мен газ толтыру компрессорлы қ станциялары ү ш i н жиынтықтау ш ы жабдықтар өндiру бойынша кең ауқымды саланы дамыту	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне ақпарат	2027-2030 жылдар	ӨҚМ	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
"Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық" бағыты						
19	Барлық меншік нысандары ғимараттарын терможаңғыр тудың ұзақ мерзімді жоспарын әзірлеу: күрделі жөндеу, энергияны аз тұтынатын үйлер бойынша пилоттық жобалар,	Қазақстан Республикасы	2027-2028 жылдар	ӨҚМ	т а л а п етілмейді	

	жылу сорғыларын орнату, энергия тиімділігін арттыру және ЖАО шешімі бойынша ЭСКО және/ немесе субсидиялар есебінен қаржыландыр у тетіктері	ның Үкіметіне ақпарат				талап етілмейді
20	Көппәтерлі және жеке тұрғын үйлердің энергия тиімділігіне, оларды жаңғыртуға және парниктік газдар шығарындыла рын азайтуға қойылатын сараланған талаптарды айқындау үшін олардың жіктемесін әзірлеу	Қазақстан Республикасы ның Үкіметіне есеп	2027 жыл	ӨҚМ	талап етілмейді	талап етілмейді
21	Меншік иелерінің келісімі бойынша тұрғын үйлер мен муниципалды ғимараттарды ң шатырларына күн коллекторлар ымен фотоэлектрлік панельдердің орнатылуын ынталандыру	Қазақстан Республикасы ның Үкіметіне ақпарат	2030-2060 жылдар	ӨҚМ, ЭТРМ, ҰЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
	ТКШ-да жылыту және					

22	ыстық сумен жабдықтау үшін пайдаланылатын электр қыздырғыштармен аралас жұмыс істеуге арналған жылу сорғыларын кезең-кезеңімен енгізу бағдарламасы	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2026-2050 жылдар	ӨҚМ	талап етілмейді	талап етілмейді
23	Тұрғын үйлерді, қоғамдық және өнеркәсіптік ғимараттарды, құрылыстар мен құрылысжайларды жарықтандыруды, көшелерді жарықтандыруды жаңғырту	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2026-2040 жылдар	ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
24	Барлық жаңа және реконструкцияланатын ғимараттарды энергия тиімділігі сыныптары бойынша (А+-тен Е-ге дейін) кейіннен күрделі жөндеу кезінде қолданыстағы қорға кезең-кезеңімен кеңейте отырып міндетті таңбалау жүйесін енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2030-2040 жылдар	ӨҚМ, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді

25	Тұрғын, қоғамдық және өнеркәсіптік ғимараттарда, құрылыстар мен құрылыс жайларда ЫСЖ және жылыту мақсаттары үшін ЖЭК қоса алғанда, жаңа технологияларды ынталандыру шараларын енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	жыл сайын	ӨҚМ, Қаржымині, ҰЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
"Өнеркәсіп" бағыты						
26	Әртүрлі материалдарды өндіру үшін көміртегін (КҰС технологиясы мен бірге) пайдалану мүмкіндігіне зерттеу жүргізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2027 жылдар	ЭМ, ӨҚМ	талап етілмейді	талап етілмейді
27	"Жасыл" объектілер мен технологияларды Пайдалану" және "Кәдеге жарату" кезеңінде мемлекеттік реттеуді жүйелеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2027 жылдар	ЭТРМ, ӨҚМ, ЭМ, ТЖМ, СРИМ	талап етілмейді	талап етілмейді
	"Жасыл" өнімді верификациялау және таңбалау жүйелерін әзірлеу мүмкіндігін қарастыра отырып,					

28	материалдардың паспорттарын енгізу және өнімнің бүкіл өмірлік циклінде парниктік газдардың шығарылуын есепке алу мүмкіндігі бойынша талдау жүргізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2027 жыл	ЭТРМ, СИМ, ӨҚМ	талап етілмейді	талап етілмейді
"Ауыл және орман шаруашылығы, жер пайдалану" бағыты						
29	Карбон егін шаруашылығы әдістерінің тиімділігін бағалау үшін ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлердің негізгі топырақ типтері бойынша карбон полигондарын құру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2028 жылдар	АШМ	талап етілмейді	талап етілмейді
30	Күріш өсіру кезінде метан шығарындыларын азайту жөніндегі пилоттық жобаны іске асыру	жоба	2027-2028 жылдар	АШМ, ЭТРМ, Қызылорда облысының ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
	Ауыл шаруашылығы дақылдарының құрғақшылыққа, жоғары температураға және басқа да климаттық факторларға төзімді жаңа					

31	сорттарын өндіру жөніндегі селекциялық жобаларды кейіннен тіркеп және ауыл шаруашылығы өндірушілерін е бере отырып, мемлекеттік қолдау шараларын әзірлеу және енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2030 жылдар	АШМ, ҰАҒБО (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
32	Органикалық тыңайтқыштарды субсидиялау бойынша ұсыныстар әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2028 жыл	ӨҚМ, АШМ, ҰЭМ, СИМ, ЖИЦДМ, БҚДА, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
33	Көміртегі квоталарын қалыптастыру, мониторингтеу, верификациялау және сертификаттаудың қолданыстағы әдістемелерін топырақта көмірқышқыл газын сіңіру және сақтау есебінен құрылатын ауылшаруашылығы алқаптарына бейімдеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2027-2028 жылдар	ЭТРМ, АШМ, "Жасыл даму" АҚ (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
34	Топырақта органикалық көміртегінің негізгі желісін құру үшін цифрлық дерекқор құру	Қазақстан Республикасының топырақ деректері банкі (дерекқоры)	2027 жыл	АШМ, ЖИЦДМ	талап етілмейді	талап етілмейді

35	Мемлекеттік орман қоры жерлерінде көміртекті офсеттерді іске асыру	пилоттық жоба	2026-2030 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
"Қалдықтарды басқару" бағыты						
36	Қалдықтардың түзілу көлемін ескере отырып және экологиялық талаптарды сақтап ауылдық жерлердегі полигондарды пайдалануға енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2027 жыл	ЭТРМ, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
37	М Ж Ә жобаларының артуын және қалдықтарды қайта өңдеу, кәдеге жарату саласындағы жобаларды қаржылық қолдау тетіктерінің әзірленуін ынталандыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2028 жыл	ЭТРМ, ӨҚМ, ЭМ, ҰЭМ, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
38	Арнайы контейнерлер орнатуды, халықпен ақпараттық жұмысты және халықты қамту және бөлек жиналған қалдықтардың көлемі бойынша нысаналы көрсеткіштерді белгілей отырып, жиналған қалдықтарды өңдеуге	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2030 жылдар	ЭТРМ, ЖАО	талап етілмейді	

	беруді қоса алғанда, қалдықтарды бөлек жинауды ынталандыру шараларын әзірлеу және енгізу					талап етілмейді
"Энергия тиімділігі және энергия үнемдеу" бағыты						
39	ЖӨӨ, ЖІӨ салалары энергия сыйымдылығының есеп-қисабы мен болжамының автоматтандырылған моделі бар энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру саласындағы бірыңғай цифрлық жүйе (орталықтандырылған ахуалдық орталық) құру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2027 жыл	ӨҚМ, ҰЭҮО (келісу бойынша), ҰСБ (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
40	Жылына елу мың тоннаға және одан көп балама көлемде шартты отынға энергетикалық ресурстарды тұтынатын мемлекеттік энергетикалық тізілім субъектілерінің энергия тұтыну мониторингін қамтамасыз ету	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	жыл сайын	ӨҚМ	талап етілмейді	талап етілмейді

41	Астананың, облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың жергілікті атқарушы органдарының жылына бір мың бес жүз тоннаға және одан көп балама көлемде шартты отынға энергетикалық ресурстарды тұтынатын мемлекеттік мекемелердің объектілері мен квазимемлекеттік сектор субъектілері үшін энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарларын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2035 жылдар	ЖАО, ӨҚМ	талап етілмейді	талап етілмейді
42	Кешенді экологиялық рұқсат беру бөлігінде рәсімді Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексімен үйлестіру (энергияны көп қажет ететін ТОП-50 кәсіпорын үшін КЭР)	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2026-2027 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
	Экономиканың әртүрлі секторларына					

43	н шығатын метан шығарындыларының үлесі мен оларды азайту мүмкіндіктері н айқындай отырып, метан шығарындыларын модельдеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2027-2028 жылдар	ЭТРМ, ӨҚМ, ҰЭМ, ЭМ, АШМ	талап етілмейді	талап етілмейді
44	Шахта метанын айқындаудың әдіснамасы мен коэффициенті н әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2028 жыл	ЭТРМ, ТЖМ, ЭМ, ӨҚМ, "KAZENERGY" қауымдастығы ЗТБ, "Атамекен" ҰКП (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
45	Метан шығарындыларын азайту және оларды іске асыру әдістемесін әзірлеу бойынша офсеттік жобаларды ынталандыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2030-2060 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
46	Қазақстан экономикасына метан бойынша ЕО реттеу тәуекелдерін нивелирлеу бойынша қосымша шаралар әзірлей отырып талдау жүргізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2027 жыл	ЭТРМ, ӨҚМ, ЭМ, ҰЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
	Өнеркәсіптік объектілердегі метан шығарындыларын дәл есепке алуды,					

47	оларды жобалауға, пайдалануға және өлшеу жабдығына бірыңғай талаптарды белгілеу арқылы қамтамасыз ету	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2026-2028 жылдар	ӨҚМ, ЭТРМ, СИМ ТРМК, СИМ	талап етілмейді	талап етілмейді
48	Метанның ағып кетуін анықтауды мониторингтеу қағидаларын әзірлеу және мониторингтеу жүйесін енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2028 жыл	ЭТРМ, ЖИЦДМ, ЭМ, "Қазақстан Ғарыш сапары" ҰҚАҚ (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
49	Метанның ағып кетуін аэроғарыштық мониторингтеуді ұйымдастыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2028-2060 жылдар	ЖИЦДМ, ЭТРМ, "Қазақстан Ғарыш сапары" ҰҚАҚ (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
50	Электрмен жабдықтау, жылумен жабдықтау және тасымалдау үшін шахта метаны мен көмір қабаттарының метанын пайдалану	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2030-2050 жылдар	ЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
"Климаттың өзгеруіне бейімделу" бағыты						
	Климаттың өзгеруінің көміртексінде ндіру шараларына әсерін және олардың бейімделу күш-жігеріне ықтимал әсерін талдай отырып,					

51	республикалы қ маңызы бар қалаларды қоса алғанда, экономиканы ң негізгі салалары ж ә н е Қазақстан өңірлері үшін климаттық тәуекелдер м е н осалдықтарға кешенді бағалау жүргізу	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне ақпарат	2027-2030 жылдар	ЭТРМ, АШМ, Э Т Р М ОШЖДК, ДСМ, ӨҚМ, Ғ Ж Б М, СРИМ, ТЖМ, ЖАО	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
52	Мемлекеттік ж ә н е бюджеттік жоспарлау кезінде климаттық тәуекелдерді есепке алу ж ә н е бейімдеу жөніндегі тетіктер мен стандартты рәсімдерді, кейіннен мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттарын өзектілендіре отырып құру	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне ақпарат	2026-2030 жылдар	ЭТРМ, АШМ, СРИМ, ТЖМ, ЖАО	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
53	Астана, облыстар мен республикалы қ маңызы бар қалалар үшін климаттың өзгеруіне бейімделу жөніндегі іс-қимыл жоспарларын әзірлеу	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне есеп	2026-2030 жылдар	ЖАО, ЭТРМ, АШМ, СРИМ , ТЖМ	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
	Салалық сарапшылард ы (					

54	мемлекеттік және мемлекеттік емес) климаттық тәуекелдерге бағалау жүргізу және бейімделу шараларын жоспарлау әдістемелерін е оқыту бағдарламаларын іске асыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2026-2029 жылдар	ЭТРМ, ҒЖБМ, ДСМ, АШМ, Еңбекмині, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
55	Климаттың өзгеруінің әсерін азайту үшін ғимараттарды, көлік және энергетикалық инфрақұрылымды бейімдеу: энергия тиімділігін арттыру, суды тиімді пайдалану және экстремалдық табиғи жағдайлардан қорғауды арттыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2026-2060 жылдар	ӨҚМ, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
56	Климаттың өзгеруін ескере отырып, қала құрылысы, аймақтарға бөлу және көгалдандыру қағидаларын жаңарту және іске асыру, қала инфрақұрылымының орнықтылығын арттыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2026-2028 жылдар	ӨҚМ, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді

57	Ертіс, Жайық, Сырдария және Іле өзендері жайылмаларындағы су жинау алаңдарында екпелер отырғызу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2035 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
58	Климаттың өзгеруінің (жылу стресі және экстремалды ауа райы құбылыстары) еңбек жағдайларына теріс әсерін азайту	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2027-2035 жылдар	Еңбекмині, ДСМ	талап етілмейді	талап етілмейді
59	Дүлей зілзалалар салдарын жою жөніндегі жоспарларды климаттың өзгеруіне бейімделудің жаңа тәуекелдері мен шараларын ескере отырып бейімдеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2030 жылдар	ТЖМ	талап етілмейді	талап етілмейді
60	Цифрлық шешімдер мен мониторинг технологияларын ендіруді қоса алғанда, неғұрлым осал түрлер мен табиғи процестерді айқындай отырып, климаттың өзгеруінің экожүйелер	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2027-2030 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	

	мен биоәртүрлілік ке әсерін мониторингте у					талап етілмейді
61	Климаттың өзгеруі жағдайында қорғалатын табиғи аумақтар мен жабайы жануарларды ң миграциясы дәліздерінің тиімді жүйесін қамтамасыз ету	Қазақстан Республикасы ның Үкіметіне есеп	2026-2035 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
"Әділ көшу және жұмыс орындарын құру" бағыты						
62	Көміртегін кажет ететін секторларда еңбек нарығындағы ағымдағы жай-күйге және "жасыл" секторларда жаңа жұмыс орындарын құру әлеуетіне талдау жүргізу	Қазақстан Республикасы ның Үкіметіне есеп	2027 жыл	Еңбекмині, ЭТРМ, ҰЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
"Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар және білім беру" бағыты						
63	Өндіруші салалардағы парниктік газдардың шығарындыла рын азайтуға энергия тиімділігінің әсері бойынша зерттеулер жүргізу	Қазақстан Республикасы ның Үкіметіне есеп	2026-2030 жылдар	ЭТРМ, ҒЖБМ , ЭМ, ӨҚМ	талап етілмейді	талап етілмейді
	Климаттың өзгеруі мәселелерін орта, арнайы					

64	орта және жоғары білім берудің оқу бағдарламаларына даярлау деңгейлері бойынша мазмұнды бейімдеп, сондай-ақ әдістемелік материалдарды дайындау мен оқытушыларды оқыта отырып енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2030 жыл	ҒЖБМ, ОАМ	талап етілмейді	талап етілмейді
"Қоғамдық сананың өзгеруі" бағыты						
65	Қазақстан Республикасының өңірлерінде климаттық саясат, көміртегі бейтараптығы, экология және орнықты даму мәселелері бойынша жыл сайынғы ұлттық форумдарды, іскерлік және мәдени іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026 жылдан бастап жыл сайын	ЭТРМ, ҮЕҰ	талап етілмейді	талап етілмейді
66	Корпоративтік құрылымдар, өнеркәсіптік кәсіпорындар қызметкерлері, бизнес өкілдері және басқа да мүдделі тараптар үшін климаттың өзгеруі, көміртегінің ізін азайту	Қазақстан Республикасының		ЭТРМ, ЭМ, ӨҚМ, "Атамекен"		

	және климаттың өзгеруіне бейімделу мәселелері бойынша оқыту вебинарларын, онлайн курстар мен семинарлар сериясын өткізу	Үкіметіне есеп	2026 жылдан бастап жыл сайын	ҰҚП (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
67	Қазақстан Республикасында климаттың өзгеруі мен көміртегі бейтараптығы мәселелері бойынша қоғамдық консультациялар мен диалогтар жүргізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026-2040 жылдар	ЭТРМ, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
68	Орнықты тұтыну жөніндегі компоненттерді қосып (экологиялық таза өнімдерді, экологиялық таңбаланған тауарларды, бірнеше рет және ұзақ мерзімді пайдалануға арналған бұйымдарды таңдау), сондай-ақ қолжетімді ақпараттық материалдарды және буклеттерді кеңінен тарата отырып, қалдықтарды	ақпараттық науқан	2026-2030 жылдар	ЭТРМ, БҰҰДБ	талап етілмейді	

	бөлек жинауды, оларды қайта өңдеуді және көміртегі ізін азайтуды халыққа кеңінен тарату үшін ұлттық ақпараттық-білім беру науқанын әзірлеу және іске қосу					талап етілмейді
69	Көміртегінің ізін азайту және климаттың өзгеруі жөнінде ақпарат пен ұсынымдар баp интерактивті веб-сайт құру	веб-сайт	2026-2027 жылдар	ЭТРМ, ЖИЦДМ	талап етілмейді	талап етілмейді
70	БАҚ арқылы жұртшылықты көміртегі бейтараптығына қол жеткізу жөніндегі жоспардың тармақтарының іске асырылуы туралы үнемі хабардар етіп тұру	БАҚ-тағы жарияланымдар мен есептер	2026 жылдан бастап тоқсан сайын	МAM, ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
71	Халық арасында климаттың өзгеруі және көміртегі бейтараптығына қол жеткізу шаралары туралы хабардар болу деңгейін бағалау үшін	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2026 жылдан бастап жыл сайын	ЭТРМ, ЖАО	талап етілмейді	

	жыл сайын сауалнама жүргізу					т а л а п етілмейді
72	Халықты көміртегінің ізін азайтуға байланысты экологиялық бастамаларға белсенді қатысқаны үшін көтермелеуге бағытталған бағдарламаларды іске асыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2027 жылдан бастап жыл сайын	ЭТРМ, МАМ, ҮЕҰ (келісу бойынша)	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
"Көміртекті реттеу жүйесі" бағыты						
73	Мемлекеттік жоспарлау жүйесінің құжаттарын Қазақстан Республикасының көміртегі бейтараптығына қол жеткізуінің 2060 жылға дейінгі стратегиясының ережелеріне, сондай-ақ климаттың өзгеруіне жаһандық деңгейге Қазақстан Республикасының ұлттық үлесінің ережелеріне сәйкес келтіру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2027-2028 жылдар	ҰЭМ, ЭМ, ЭТРМ, АШМ, ӨҚМ	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
	Реттелетін экономика секторларында өнім бірлігіне шаққандағы парниктік газдар					

74	шығарындыларын үлестік көрсеткіштерінен кезең-кезеңімен төмендету жолымен қолданыстағы бенчмарктерді қайта қарау	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2027-2028 жылдар	ЭТРМ, "Жасыл даму" АҚ (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
75	Ақылы көміртегі квоталарын аукциондауды бөлінетін квоталарға қолдана отырып енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2027-2028 жылдар	ЭТРМ, "Жасыл даму" АҚ (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
76	Реттелмейтін секторларда көміртегі салығын енгізу мәселесін пысықтау	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2035 жыл	ЭТРМ, ҰЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
77	Парниктік газдар шығарындыларын есепке алудың, азайтудың және сіңірудің автоматты жүйелерін ендіру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2030-2035 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
78	Париж келісімінің 6-бабын іске асыру шеңберінде міндетті және ерікті нарықты ұсынудың нақты құрылымы бар көміртегі нарығының экожүйесін құра отырып, оңтайлы	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2027-2028 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	

	көміртекті реттеу тетіктерін айқындау					т а л а п етілмейді
79	Ұлттық, халықаралық және ерікті көміртегі нарықтары ү ш і н көміртегі бірліктерін шығара отырып, парниктік газдар шығарындыларын азайту және сіңіру бойынша жобаларды іске асыру, оның ішінде көміртегі шаруашылығы, тұрақты жайылымдық пайдалану, орман өсіру, қалдықтарды қайта өңдеу және энергия тиімділігін арттыру	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне есеп	2026-2030 жылдар	ЭТРМ, АШМ	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
80	Нарықтағы көміртегі квоталарының санын оларды резервке алып қою және қажет болған жағдайда қайтару жолымен реттеу тетігін құру (Market stability reserve)	Қазақстан Республикасы н ы ң Үкіметіне есеп	2027-2028 жылдар	ЭТРМ, " Жасыл даму" АҚ (келісу бойынша)	т а л а п етілмейді	т а л а п етілмейді
	Экономика салалары, өнім түрлері, орнықты					

81	дамыту жөніндегі есептілік бойынша өнімнің көміртегі ізін сандық есепке алу және басқару бойынша халықаралық стандарттарға немесе басшылыққа алынатын құжаттарға талдау жүргізу және ұлттық стандарттар мен басшылыққа алынатын құжаттар ретінде бейімдеу жөнінде ұсыныстар әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2027 жыл	ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
82	Көміртегі бейтараптығына қол жеткізудің өңірлік стратегияларын әзірлеу (төмен көміртекті шешімдерді енгізу үшін әр өңірдің бірегей сипаттамаларын ескере отырып, егжей-тегжейлі жоспарлар әзірлеу)	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	2027-2028 жылдар	ЭТРМ, ҰЭМ, ЖАО	талап етілмейді	талап етілмейді
	Қаржыландыру көздерін (бюджеттік, жеке, халықаралық) жіктеуді,					

83	тарифтік саясат бойынша ұсыныстарды қоса алғанда, көміртегі бейтараптығына көшуді қаржыландырудың стратегиялық пайымын әзірлеу, сондай-ақ салалар мен көміртексіздендіру кезеңдеріне байланысты қаржыландырудың әртүрлі тетіктерін кезең-кезеңімен тарту	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2027-2029 жылдар	ЭТРМ, ҰЭМ, ЭМ, Қаржымині	талап етілмейді	талап етілмейді
84	Карбон қорын құру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2028-2029 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
85	ШСЖ қатысушыларын кеңінен қамту мәселесін, атап айтқанда, қаржы мекемелері мен қаржы брокерлерін "көміртегі нарығына қатысушылар" анықтамасын ақосу мәселесін қарау	Қазақстан Республикасы Үкіметіне акпарат	2027-2028 жылдар	ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
	Жобалардың таксономия шекті мандеріне сәйкестігін жылдам әрі аз			ЭТРМ, АХҚО (келісу бойынша), ХЖТИЖО (келісу		

86	шығынды верификациялау механизмін көздеу ("жасыл" жобаларды жіктеу)	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2026 жыл	бойынша), ҰБ (келісу бойынша), "Даму" КДҚ (келісу бойынша)	талап етілмейді	талап етілмейді
87	Компаниялардың жылдық есептері шеңберінде 2027 жылдан бастап ерікті қаржылық емес және 2028 жылдан бастап міндетті климаттық есептілікті енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне акпарат	2027-2028 жылдар	ӨҚМ, ЭМ, АШМ, ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
"Төмен көміртектегі жобаларды мемлекеттік қолдау" бағыты						
88	Бизнес пен кәсіпкерлікті қолдаудың мемлекеттік бағдарламалары шеңберінде жобаларды іріктеу үшін қолданылуға тиіс қолданыстағы цифрлық платформаларға / процестерге көміртегінің ізін төмендетудің міндетті өлшемшарттарын енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне есеп	2028-2029 жылдар	ЭТРМ, ҰЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді
	Сутегі инфрақұрылымын стандарттаудың ұлттық жүйесін дамыту: ішкі нарықтың					

89	ашықтығын, ұлттық СТВ-ға кірігуді, экспортталатын өнімге қойылатын халықаралық талаптарға сәйкестікті және инвестициялар тартуды қамтамасыз ету үшін қауіпсіздікке, ресурс тиімділігіне, шығу тегін сертификаттауға және көміртегі ізін есепке алуға қойылатын халықаралық талаптармен үйлестіру	бекітілген ұлттық стандарттар (ҚР СТ)	2027-2030 жылдар	ЭМ, СИМ, ЭТРМ	талап етілмейді	талап етілмейді
90	Экологиялық заңнама талаптарына сәйкес келген жағдайда сутегі технологияларын ең үздік қолжетімді техникалар жөніндегі анықтамалықтарға және "жасыл" технологиялар тізіліміне енгізу мүмкіндігін қарастыру	анықтамалық акпарат	2029 жыл	ЭТРМ, ЭМ	талап етілмейді	талап етілмейді

Ескертпе: аббревиатуралардың толық жазылуы:

АШМ – Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрлігі

БҚДА – Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі

ҒЖБМ – Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігі

ДСМ – Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Еңбекмині – Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі

ЖИЦДМ – Қазақстан Республикасының Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігі

КМ – Қазақстан Республикасының Көлік министрлігі

Қаржымині – Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі

МАМ – Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі

ОАМ – Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігі

ОШЖДК – Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті

ӨҚМ – Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

СИМ – Қазақстан Республикасының Сауда және интеграция министрлігі

СРИМ – Қазақстан Республикасының Су ресурстары және ирригация министрлігі

ТЖМ – Қазақстан Республикасының Төтенше жағдайлар министрлігі

ТРМК – Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті

ҰСБ – Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар
агенттігінің Ұлттық статистика бюросы

ҰБ – Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі

ҰЭМ – Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі

ЭМ – Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі

ЭТРМ – Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігі

"Атамекен" ҰКП – Қазақстан Республикасының "Атамекен" ұлттық кәсіпкерлер
палатасы

АХҚО – "Астана" халықаралық қаржы орталығы

БҰҰ ДБ – БҰҰ Даму бағдарламасы

"Даму" КДҚ – "Даму" кәсіпкерлікті дамыту қоры

ҰАҒБО – Ұлттық аграрлық ғылыми-білім беру орталығы

ҰЭҰО – Ұлттық энергия үнемдеу орталығы

ХЖТИЖО – Халықаралық жасыл технологиялар және инвестициялық жобалар
орталығы

АҚ – акционерлік қоғам

БАҚ – бұқаралық ақпарат құралдары

ЖАО – жергілікті атқарушы органдар

ЖӨӨ – жалпы өңірлік өнім

ЖТҚ – жеке тұрғын үй құрылысы

ЖІӨ – жалпы ішкі өнім

ЖЭК – жаңартылатын энергия көздері

КТҮ – көппәтерлі тұрғын үй

КҰС – көміртекті ұстау және сақтау

КЭР – кешенді экологиялық рұқсат

МЖӘ – мемлекеттік-жекешелік әріптестік

ТҚШ – тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық

ҮЕҰ – үкіметтік емес ұйым

ҮҚТ – үздік қолжетімді техникалар

ШСЖ – шығарындылармен сауда жасау жүйесі

ЫСЖ – ыстық сумен жабдықтау

ІҚМ – ірі қара мал

ЭСКО – энергосервистік компания

GHG protocol – Greenhouse Gas Protocol (парниктік газдар шығарындыларын есепке алу және есеп берудің халықаралық стандарты)

GRI report – Global Reporting Initiative (тұрақты даму бойынша есеп беру стандарты)

JCM – Joint Crediting Mechanism (бірлескен кредиттік тетік)

"KAZENERGY" қауымдастығы ЗТБ - "KAZENERGY" "Қазақстан мұнай-газ және энергетика кешені ұйымдарының ассоциациясы" заңды тұлғалар бірлестігі

VCM – Voluntary Carbon Market (ерікті көміртегі нарығы)